

Ὅς ἐγκαίρως εἴχομεν ἀγγεῖλαι, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου συνέστη ἐνταῦθα ὑπὸ πολλῶν λογίων ἑταιρεία ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, ἥς σκοπὸς εἶνε ἡ περισυναγωγὴ ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ὕλης καὶ παντοειδῶν ἀντικειμένων, συντελούντων εἰς διαφώτισιν τῆς μέσης καὶ νέας ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ φιλολογίας, τοῦ βίου καὶ τῆς γλώσσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἡ σύστασις μουσείου, περιλαμβάνοντος τὰ τοιαῦτα μνημεῖα ἑθνικοῦ βίου. Οἴκοθεν κατανοεῖται ὅ ἑθνικώτατος σκοπὸς τῆς ἀρτίσυστάτου ἑταιρείας, ὅπως δὲ περικτὸν νομίζομεν νὰ καταδείξωμεν τὰ σπουδαιότατα ὠφελήματα, ἅτινα ἐκ τῆς εὐδωδῆς αὐτοῦ θέλουσι προκύβει διὰ τὸν βίον, τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἱστορίαν ἐν γένει τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὅθεν δημοσιεύοντες ἐνταῦθα τὴν προκήρυξιν, ἣν ἡ ἑταιρεία ἀπευθύνει εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας ἐπικαλουμένη τὴν ἀρωγὴν αὐτῶν, πεποιθᾶμεν ὅτι τοιοῦτο ἑθνικὸν ἔργον θέλει τύχει τῆς προθύμου συνδρομῆς πάντων τῶν δυναμένων νὰ συντελέσωσιν εἰς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ.

Ἱστορικὴ καὶ ἐθνολογικὴ ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τίνος χρόνου ἤρχισε πολλὰχὼς ἐκδηλουμένη παρ' ἡμῖν εὐγενὴς τάσις πρὸς ἔρευναν τῆς ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἰδίᾳ κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς μέσους χρόνους καὶ πόθος πρὸς καλλιέργειαν τῶν πατρῶν. Ἀνεγνωρίσθη δ' ἡ ἀλήθεια, ὅτι κρατύνεται μὲν τὸ τῆς φιλοπατρίας αἶσθημα καὶ ἀναρριπίζεται τὸ ἑθνικὸν φρόνημα, ἐφ' ὅσον στενωτέροι καθίστανται οἱ τὸ παρελθὸν τοῦ ἔθνους μετὰ τοῦ παρόντος συνέχοντες δεσμοί, ἀφ' ἑτέρου δ' ὅτι οὐδεὶς λαὸς δύναται νὰ παραγάγῃ ἔργα τέλεια ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ ἐν τῇ τέχνῃ, ἂν μὴ καταρθώσῃ νάποτυπώσῃ ἐν αὐτοῖς ἴδιον ἑθνικὸν χαρακτῆρα καὶ ἂν μὴ ἀποσείῃ τῆλεον τὸν ζυγὸν τῆς δουλικῆς μιμήσεως τῶν ὀυνων. Καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τούτων ἀνάγκη πρωτίτως νὰ γνωρίσῃ τὸ ἔθνος ἑαυτὸ, ὅλον ὅτι νὰ γνωρίσῃ ἀπικριτωμένους τὴν ἰδίαν ἱστορίαν, κατὰ τὴν εὐρυτάτην ἐνονοίαν αὐτῆς, τὴν περιλαμβάνουσαν τὴν ἐξέτασιν οὐ μόνον τῶν συμβάντων, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, οὐ μόνον τῶν ἐν διαφόροις περιόδοις τοῦ ἑθνικοῦ βίου ἐπελθόντων γεγονότων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπικρατοῦσων τότε ἰδεῶν καὶ τῆς καθόλου κοινωνικῆς καταστάσεως, ὧν ἀπόρροια ἦσαν τὰ γεγονότα ἐκεῖνα.

Περὶ τούτων ἱκαναὶ καὶ ἄξιαι λόγου ἐξεδύθησαν μέχρι τοῦδε συγγραφαί, οὐκ ὀλίγοι δὲ τῶν παρ' ἡμῖν λογίων ἀφώρυσαν τὸν βίον εἰς τοιαύτας μελέτας. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐπολλαπλασιάσεται, ἐπιβάλλουσα καθίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς κοινῆς καὶ συστηματικῆς συνεργασίας αὐτῶν καὶ τῆς συμπράξεως πάντων τῶν δημοσίων, οἵτινες περὶ ἅλλα κυρίως ἐνδιατρίβοντες δύνανται ὅμως νὰ παρήκχωσι πολυτίμου συμβουλῆς εἰς προαγωγὴν τοῦ ἑθνικοῦ τούτου ἔργου. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτων συνέστη ἀρτίως ἑταιρεία, ὀνομασθεῖσα «Ἱστορικὴ καὶ ἐθνολογικὴ ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος», ἥς σκοπὸς ἐν τῇ κακονομίᾳ ἀναγράφεται: «ἡ περισυναγωγὴ ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ὕλης καὶ παντοειδῶν ἀντικειμένων, συντελούντων εἰς διαφώτισιν τῆς μέσης καὶ νέας ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ φιλολογίας, τοῦ βίου καὶ τῆς γλώσσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἡ σύστασις μουσείου, περιλαμβάνοντος τὰ τοιαῦτα μνημεῖα τοῦ ἑθνικοῦ βίου».

Συνωφὲς τῷ σκοπῷ αὐτῆς ἡ ἑταιρεία ἐργασθήσεται πρὸς συλλογὴν μνημείων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας καὶ πρὸς ἔρευναν μουσείων καὶ ἀρχείων. Καὶ εἰς τοῦτο μὲν θὰ κατατιθῶνται ἔγγραφα δημοτὰ καὶ ἰδιωτικὰ, συμβάλλοντα εἰς γνῶσιν τῆς ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους πτόντα ἢ διεκρινόντα ἱστορικὰ γεγονότα καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις τῶν ἰδιωτῶν ἐκτιθέμενα. Τὰ δὲ μουσεῖον θὰ περιλαμβάνῃ σκεύη, ἐνδυμασίαις, ὅπλα, ἔργα τέχνης, καὶ τὰ τοιαῦτα, δι' ὧν θὰ κατασταθῇ δυνατόν νὰ παρῇται ζῶσα εἰκὼν τοῦ βίου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως αὐτοῦ ἐν τοῖς διαφόροις περι-

οδοῖς τῆς πατρίδος ἱστορίας καὶ νὰ διαφωτισθῇ ἡ ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, ἐν χρόνοις μάλιστα, καθ' οὓς ἐτελέσθη τις καὶ ἐκπαιετός τῆς ποτὲ δι' ἡς θεωρημένη, δὲν ἤξισθη ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ μελέτης» οὕτω τὸ μουσεῖον ἰδρυθήσεται κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ἐν ἄλλοις εὐρωπαϊκοῖς ἔθνεσιν ἑθνικῶν μουσείων, οἷα τὸ Kensington Museum ἐν Λονδίῳ, τὸ Hôtel de Cluny ἐν Παρίσι, τὸ Museo civico ἐν Βενετίᾳ, ἐν δὲ Γερμανίᾳ τὰ «Γερμανικὸν Μουσείον» (Germanisches Museum) τῆς Νυρεμβέργης, τὸ ἑθνικὸν μουσεῖον τοῦ Μονάχου καὶ τὸ Kunst-Gewerbe-Museum τοῦ Βερολίνου. Διὰ τῆς συλλογῆς τέλους μνημείων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, ἥτοι δημοσίων ἀσμάτων, παραμυθῶν, παροιμιῶν, γλωσσάρων, ἐντόπων ἢ χειρογράφων ἔργων δημοσίων λογίων, ὧς ἐξακριβωθῇ καὶ θαυμάσθῃ ὁ γλωσσικός πλοῦτος καὶ ὡς χορηγηθῶσιν ἅμα ἀσφαλίστατα βοηθήματα πρὸς γνῶσιν τῆς διανοητικῆς καταστάσεως τοῦ ἡμετέρου ἔθνους κατὰ τοὺς μέσους καὶ νέους χρόνους.

Τὰ σπουδαιότατα τῶν ἐγγράφων τοῦ ἀρχείου, αἱ συλλογαὶ γλωσσικῆς ὕλης καὶ περιγραφαὶ τῶν κυριωτάτων ἀντικειμένων τοῦ μουσείου θὰ ἐκδίδωνται ἐν ἰδίῳ περιοδικῷ συγγραμμάτων καὶ ἐν ἄλλοις δημοσιεύματι, ἐφ' ὅσον οἱ πόροι τῆς ἑταιρείας θὰ ἐπιτρέπωσι τοῦτο. Πάντα δὲ τὰ προσκτημένα τοῦ τε ἀρχείου καὶ τοῦ μουσείου τῆς ἑταιρείας, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς, θεωροῦνται ἑθνικὰ καὶ καθ' ἑκάστην ἔτος θάποστέλλεται ἀντίτυπον τῆς λογοδοσίας μετὰ λεπτομερῶς καταλόγων τῶν προσκτημάτων τῆς ἑταιρείας εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὸ Ἱπουργεῖον τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἐπικαλούμενοι τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν σύμπραξιν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, πεποιθᾶμεν ὅτι οὐδαμῶς θὰ προσκρούσωμεν εἰς ἑλαιοφιν ζήλου καὶ προθυρίας πρὸς εὐδωκίαν τοῦ ἔργου τῆς ἑταιρείας, ἀλλὰ πολλοὶ μὲν θὰ προσέλθωσι ταύτης δωρηταὶ καὶ εὐεργεταί, πολλοὶ δ' ὡς ἑταῖροι θὰ πλουτίσωσι καὶ θὰ συμπληρώσωσι τὰ δημοσιεύματα αὐτῆς. Ἰδίᾳ δ' ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὰ τέκνα τῶν ἱστορικῶν οἰκογενειῶν τοῦ ἔθνους, τρέφομεν τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἀποτίνοντες ὀφειλόμενον φόρον σεβάσμου εἰς τὴν μνήμην τῶν πατέρων, θάποδῶσιν εἰς τὸ ἔθνος τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην, ἣν παρ' ἐκείνων παρέλασαν, εὐλαβῶς μὲν περισυνάγοντες καὶ δημοσιεύοντες πάσαις τῆς περὶ αὐτῶν φερόμεναις ἱστορικαῖς εἰδήσεσι καὶ παραδόσεσι, κοινὸν δὲ καθ' ἑαυτὰς κτήματα περισωθέντα ὀλίκα μνημονεύματα αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Τυμολέων Γ. Φιλήμων

Ὁ Γραμματεὺς
Ν. Γ. Πολίτης.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἐπιστήμη, Καλλιτεχνία.

Ἡ ἐν Παρίσις Ἀκαδημία τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας ὥρισεν ὡς θέμα τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1884 ἀγῶνος τὴν συγγραφὴν «Ἱστορίας, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς ζωγραφικῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Περιελέους».

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ βραβευομένου ἔργου θὰ λάβῃ ὡς ἄλῳν 20,000 φράγκων. Εἰς δὲ δεκτοὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον οἱ σοφοὶ πάσης ἐθνικότητος, ἐξαιρουμένων μόνων τῶν μελῶν τοῦ προκηρυσσόντος αὐτὸν Ἰνστιτούτου.

Τὸ ζήτημα τῆς καταλλήλου ταξινόμησεως δημοσίων βιβλιοθηκῶν πολλὰς προεκάλεσεν ἐκάστοτε συζητήσεις καὶ λόγους εἰς τε ἄλλας χώρας καὶ παρ' ἡμῖν πρὸ καιροῦ. Ἐσχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ, γενομένης τῆς ταξινόμησεως τῆς δημοτικῆς βιβλιοθήκης τοῦ Canterbury, ἐδημοσιεύθη ὁ κατάλογος αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ ἐν αὐτῷ κατάταξις τῶν συγγραμμάτων ἐγένετο κατὰ τοσοῦτον παράδοxon τρόπον, ὥστε σοβαρώτατον περιοδικὸν φύλλον, τὸ «Ἀθῆναιον» τοῦ Λονδίνου, δὲν ἀπέφθισεν νὰ περιπαίξῃ τὸ παράδοxon ὄντως σύστημα καὶ τὰ κοινὰ λάθη, εἰς ἃ ὑπέπεσεν ὁ συντάξας τὸν κατάλογον. Οὕτω τὰ δραματικὰ ἔργα τοῦ Σαικσπέρου, κατατασσόμενα εἰς τὸ τμήμα «Μυθοπλαστικά» ἀποδίδονται εἰς τὸν Edmund

